

Schaptelling kip

Dierenwelzijnskeurmerken op verse
kipproducten

November 2020

Samenvatting

Met een steekproef onderzocht Wakker Dier het aandeel verse kipproducten met een dierenwelzijnskeurmerk. Op dit moment heeft 34 procent van de verse kipproducten een keurmerk. Vaak heeft de kip één ster van het Beter Leven keurmerk. Slechts vijf procent van alle kipproducten heeft twee of drie Beter Leven sterren of is biologisch.

Dit is het zesde jaar op rij dat deze steekproef is uitgevoerd, hoewel de afgelopen twee jaar werd gekeken naar kipvleeswaren, in plaats van verse kipproducten. Sinds 2017, toen Wakker Dier voor het laatst een schaptelling naar verse kip deed, is het aandeel kip met een dierenwelzijnskeurmerk slechts licht toegenomen: van 29 naar 34 procent. Dat deze stijging zo laag is komt mede doordat sommige supermarkten hun assortiment juist dieronvriendelijker maakte. Zoals bij Vomar, waar het aandeel keurmerken daalde van 45 naar 35 procent. Bij Jumbo heeft momenteel slechts 19 procent van de kip een keurmerk en deze supermarkt heeft daarmee het dieronvriendelijkste assortiment.

Supermarkt DEEN laat zien hoe het ook kan; hier heeft meer dan de helft van het kipassortiment een keurmerk. De supermarkt liet sinds 2017 een mooie stijging zien van 41 naar 55 procent.

Inhoudsopgave

1 Inleiding en methode	4
Inleiding	4
Methode steekproef	4
2 Resultaten	6
Telling 2020	6
Vergelijking eerdere jaren	7
3 Conclusie	8

1 Inleiding en methode

Inleiding

Supermarkten gaan er prat op dat zij stapje voor stapje hun assortiment verbeteren, zo ook op gebied van dierenwelzijn. Het aandeel vleesproducten met een dierenwelzijnskeurmerk maken zij echter niet openbaar. Wakker Dier doet al zes jaar op rij een steekproef bij de twaalf grootste supermarkten, om een inzicht te krijgen in het aandeel kipproducten met een dierenwelzijnskeurmerk.

De afgelopen jaren, in 2018 en 2019, is gekeken naar dierenwelzijnskeurmerken op kipvleeswaren; kipproducten die op brood worden gegeten. Sindsdien hebben veel supermarkten gekozen voor kipvleeswaren met minimaal één Beter Leven-ster.

Dit jaar is opnieuw gekeken naar verse kipproducten, net als in 2015, 2016 en 2017. De methode van de steekproef is gelijk gebleven, zodat ontwikkelingen en trends in het assortiment zichtbaar worden.

Methode steekproef

De steekproef is gericht op het schap met verse kip bij de twaalf grootste supermarkten: Albert Heijn, ALDI, Coop, DEEN, DekaMarkt, Dirk, Hoogvliet, Jumbo, Lidl, PLUS, SPAR en Vomar. In augustus en oktober zijn bij elke supermarktketen drie filialen bezocht (Tabel 1). Bij het bezoeken van de winkels zijn uiteraard alle coronamaatregelen in acht genomen.

SPAR is de enige supermarktketen die niet is bezocht omdat Wakker Dier hier, op navraag bij het hoofdkantoor, niet welkom bleek te zijn. Dit is de eerste keer dat Wakker Dier werd geweigerd door een supermarkt. SPAR geeft niet aan waarom zij geen openheid van zaken wil geven.

In de steekproef is gekeken naar alle producten in het schap met verse kip, kipproducten die met name bij het avondeten worden gegeten. Producten als borrelhapjes en vleeswaren zijn in deze steekproef niet meegenomen. Van de verse kip zijn alle productvarianten geteld op het niveau van de zogenoemde SKU (Stock Keeping Unit). SKU is een vakterm voor een individuele productvariant met een unieke barcode. Dit betekent bijvoorbeeld dat verpakkingen van 250 gram en van 500 gram als twee verschillende producten worden gerekend. Hetzelfde geldt voor variaties op eenzelfde product, zoals kipfilet naturel en gemarineerde kipfilet.

Per gevonden product is genoteerd of het een dierenwelzijnskeurmerk draagt, zoals het Beter Leven keurmerk van de Dierenbescherming of de keurmerken scharrel en biologisch. Alle supermarktconcepten voor langzamer groeiende kippenrassen zijn meegeteld als 'keurmerkloos'. De omstandigheden waaronder deze kippen leven voldoen namelijk niet aan de door Wakker Dier gestelde ondergrens: de criteria voor één ster Beter Leven.

De opzet van deze telling komt overeen met die van vorige jaren, waardoor een vergelijking van de uitkomsten mogelijk is. Onderstaande resultaten geven een momentopname van een steekproef van drie filialen per supermarktketen.

Tabel 1. Supermarktfilialen die zijn bezocht voor de steekproef.

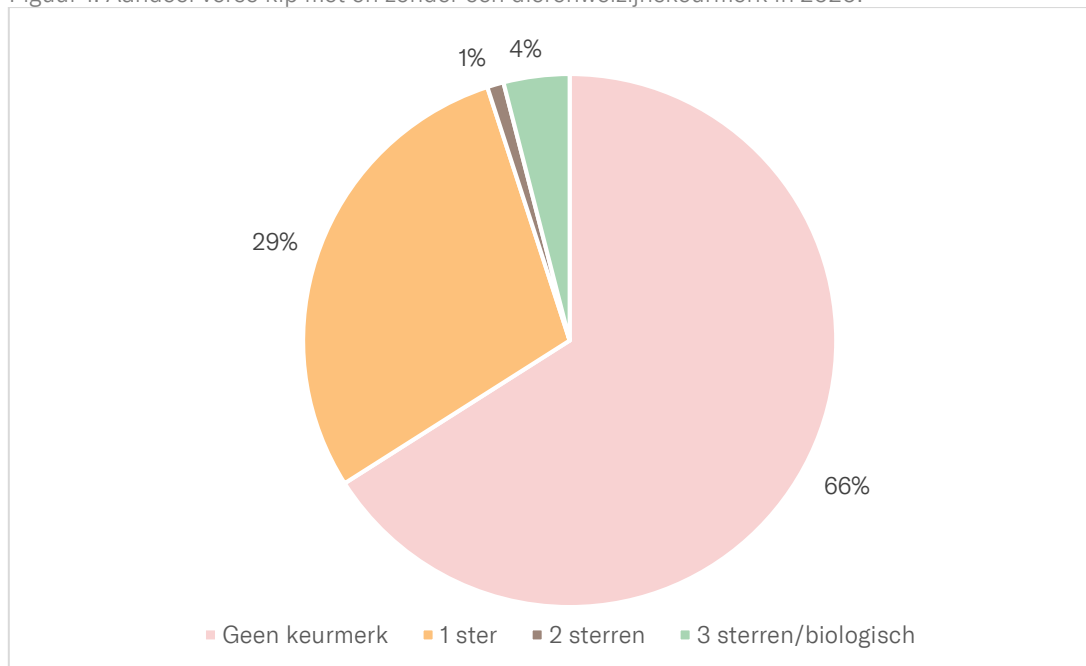
Supermarkt	Plaats	Adres	Datum bezoek
Albert Heijn	Amersfoort	Emicclairhof 142	18-sep
	Maarsssen	Dr. Plesmanlaan 138	18-sep
	Zwolle	Kleine Grachtje 16	17-sep
ALDI	Amersfoort	Kreupelstraat 32	24-sep
	Haarlem	Menno Simonszplein 3	25-sep
	Zwolle	Rijnlaan 125	17-sep
Coop	Huizen	Phohistraat 10	24-sep
	Utrecht	Riinlaan 72A	8-okt
	Zwolle	Vechtstraat 60-66	17-sep
DEEN	Almere	Salsastraat 81	1-okt
	Harderwijk	Krommekamp 115	1-okt
	Hoofddorp	Muiderbos 110	1-okt
DekaMarkt	Amsterdam	Slotermeerlaan 67	2-okt
	Apeldoorn	Vliitseweg 186	11-sep
	Haarlem	Gedempte Oude Gracht	25-sep
Dirk	Amersfoort	Groningerstraat 166	24-sep
	Apeldoorn	Apeldoorn Kanaal Noord 17	11-sep
	Maarssebroek	Bisonspoor 1116	19-sep
Hoogvliet	Amersfoort	Neptunusplein 9	24-sep
	Maarssebroek	Boomstede 211	2-okt
	Utrecht	Roelantdreef 265	8-okt
Jumbo	Amersfoort	WC Emicclair	18-sep
	Utrecht	Franciscusdreef 88	8-okt
	Zwolle	Veemarkt 20	17-sep
Lidl	Huizen	Warandebergstraat 47	24-sep
	Maarssebroek	Reigerskamp 610	2-okt
	Zwolle	Bachplein 11	17-sep
PLUS	Amersfoort	Arnhemseweg 2	24-sep
	Apeldoorn	Musketiersveld 115	11-sep
	IJsselstein	Boerhaaveweg 31	2-okt
Vomar	Almere	Prozastraat 111	1-okt
	Bussum	Landstraat 136	8-okt
	Heiloo	Stationsplein 34	1-okt

2 Resultaten

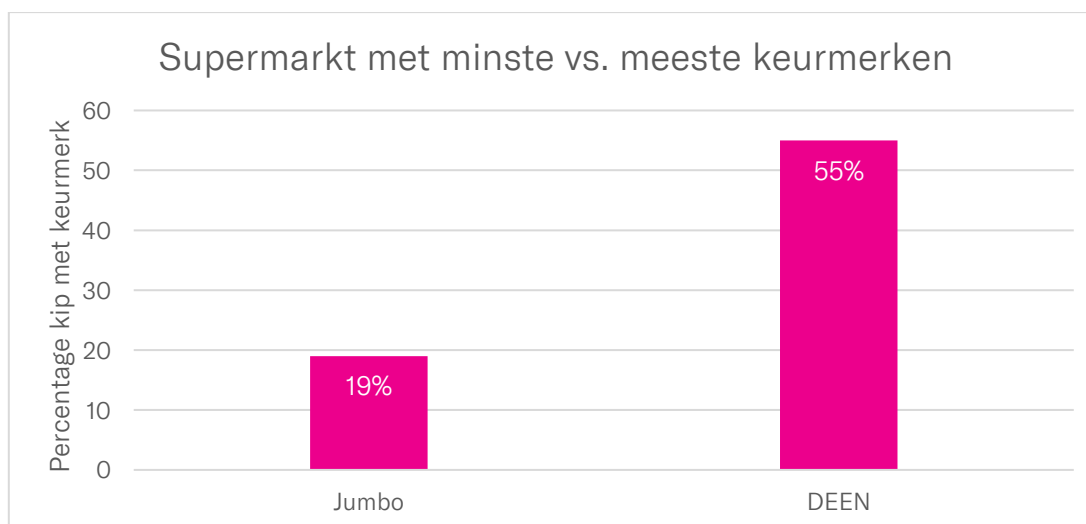
Telling 2020

Gemiddeld had 34 procent van alle onderzochte kip een welzijnskeurmerk. Het overgrote deel hiervan betrof één Beter Leven-ster. Slechts een procent van de kipproducten had twee Beter Leven-sterren en vier procent had drie sterren of was biologisch (Figuur 1).

Figuur 1. Aandeel verse kip met en zonder een dierenwelzijnskeurmerk in 2020.

Tussen de supermarkten was er een groot verschil in de diervriendelijkheid van het kipvleesaanbod. Zo heeft de kip van Jumbo het minst vaak een keurmerk; bij slechts 19 procent van de kipproducten. Bij DEEN is dit aandeel met 55 procent bijna drie keer zo hoog (Figuur 2).

Figuur 2. Het aandeel kipproducten met een dierenwelzijnskeurmerk bij de supermarkt met het slechtste en het beste aanbod verse kip.

Vergelijking eerdere jaren

In 2017 deed Wakker Dier voor het laatst een telling naar verse kip met een keurmerk. Toentertijd had 29 procent van de producten een keurmerk, in de laatste drie jaar is dit dus vijf procent gestegen (Tabel 2). De eerdere schaptellingen van Wakker Dier laten zien dat het aandeel producten met een keurmerk rond 2015 veel sneller toenam en dat er de afgelopen jaren sprake van een stagnatie lijkt te zijn.

Tabel 2. Percentage verse kip met een dierenwelzijnskeurmerk per jaar.

Supermarkt	2015	2016	2017	2020
Albert Heijn	31	32	39	38
ALDI	22	29	19	31
Coop	39	25	29	35
DEEN	30	34	41	55
DekaMarkt	16	18	19	22
Dirk	19	24	26	28
Hoogvliet	7	15	18	35
Jumbo	20	18	22	19
Lidl	30	41	40	31
PLUS	26	31	30	40
Vomar	12	42	45	35
Gemiddelde	21	27	29	34

Opnieuw is er een groot onderscheid te zien tussen de verschillende supermarktketens. Sommige supermarkten laten een grote vooruitgang zien van het aandeel keurmerkkip, zoals ALDI (van 19 naar 31 procent), DEEN (van 41 naar 55 procent) en Hoogvliet (van 18 naar 35 procent). Maar bij andere supermarkten werd het aanbod juist slechter: bij Jumbo, Lidl en Vomar. Bij DekaMarkt en Dirk nam het aandeel sterkip bijna niet toe, waardoor de supermarktketens op Jumbo na het slechtste aanbod hebben.

3 Conclusie

Op dit moment heeft gemiddeld 34 procent van de verse kipproducten een dierenwelzijnskeurmerk. Sinds 2017 is dit percentage bijna niet toegenomen. Sommige supermarkten hebben (bijna) geen vordering laten zien. Andere supermarkten hebben zelfs een achteruitgang laten zien. Zoals Jumbo, die terugsakte naar 19 procent kip met een dierenwelzijnskeurmerk en die daarmee het meest dieronvriendelijke assortiment heeft. Een paar supermarkten geven juist steeds meer kipproducten een dierenwelzijnskeurmerk. Zoals DEEN, die momenteel meer dan de helft van haar kip een beter leven geeft.